

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 13

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”
м. Київ, МАУП, 26 березня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 25.02.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 13: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”, 26 березня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 300 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам реформування системи управління бізнесом в умовах розгортання кризових ситуацій та глобальної нестабільності.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, керівників та власників бізнесу, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і бізнесу.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Корецька О. В.	
Оцінка конкурентоспроможності підприємств в умовах нестабільності	64
Берестецька Л. М., Берестецька К. О.	
Використання інформаційних технологій в туристичному бізнесі.....	68
Бурсов Р. В.	
Застосування економічного стимулювання технологічного оновлення промислового підприємства в умовах глобальної нестабільності.....	72
Казак О. О.	
Деякі аспекти дослідження структурної трансформації машинобудівних підприємств	75
Железняк К. Л.	
Оцінка факторів загроз автотранспортного підприємства в умовах кризового стану економіки	78
Левченко Ю. М.	
Основні напрямки удосконалення управління персоналом туристичного підприємства.....	81
Рассадин В. С.	
Управління компанією зі страхування зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання України за умов нестабільності національної економіки	88

СОЦІАЛЬНІ, ГУМАНІТАРНІ ТА ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Ельбрехт О. М.	
Актуальні проблеми глобалізації	92
Головатий Н. Ф.	
Новая парадигма развития образования в современном трансформирующемся мире	95
Сафонова В. Є.	
Управління підприємницькою діяльністю державних вищих навчальних закладів	101
Сурмін Ю. П.	
Теоретико-методологічні аспекти застосування кейс-методу в бізнес-освіті України	109
Лісовський П. М.	
Духовний вимір розвитку бізнесу в умовах глобалізаційних змін	113
Костюк Т. О.	
Перспективи розвитку малого і середнього бізнесу в Україні за умов політичної нестабільності	116
Пугач В. Г.	
До питання про економічну безпеку України: аспект ідеології.....	119
Новальська Н. І.	
Необхідність та специфіка підготовки управлінських кадрів вищої ланки нової генерації — фахівців з бізнес-адміністрування	122

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Становлення і розвиток української державності, вип. 13, с. 75–77

Найбільш ефективним інструментом дослідження структурної трансформації машинобудівних підприємств є використання статистичного методу індексного аналізу структурних зрушень.

В економічній науці застосовуються наступні показники виміру структурних зрушень [1]:

- маса структурного зрушення;
- швидкість структурного зрушення;
- інтенсивність;
- інерційність структурного зрушення;
- потенціал структурного зрушення;
- індекс структурного зрушення, який представляє відношення маси структурного зрушення до базового значення економічного показника, який характеризує зрушення.

Маса структурного зрушення визначається як різниця частки структурного показника в поточному періоді і частки цього ж показника в базовому періоді.

Швидкість структурного зрушення розраховується як відношення маси або індексу структурного зрушення до проміжку часу, який він охоплює.

Інтенсивність структурного зрушення є основним показником для оцінки змін, які відбуваються в економіці, і показує міру зміни маси зрушення за одиницю часу.

Інерційність зрушення – це по суті час, протягом якого зрушення розвиватиметься, якщо нехтувати урядовими втручаннями або рахувати їх умовно стабільними (стандартними). Цей показник найскладніший з усіх, оскільки досить важко які-небудь зрушення в економіці, після їх виявлення, абстрагувати від урядових заходів. Тому проблематично визначити інерційність точно, що і створює труднощі з прогнозом структурних змін, у тому числі і унаслідок їх нелінійності і неможливості відділення одних зрушень від інших (принцип взаємозв'язаної причин).

Потенціал структурного зрушення – це величина самого зрушення до моменту вичерпання його енергії, тобто пропорція економічної структури, яка змінилась [1].

Якщо відбувається навмисна трансформація господарської системи, яка виступає цільовим орієнтиром суспільства і уряду, тоді структурні зрушення набувають не стільки генетичного, скільки телеологічного характеру, вимагається спеціальна економічна політика по управлінню такими структурними зрушеннями. У зв'язку з цим дуже важлива оцінка ефективності структурних зрушень, а також зв'язок зрушень з макроекономічними процесами в економіці. Варто зазначити, що якість і ефективність економічної структури або структури якої-небудь господарської організації — це зовсім не те ж саме, що і якість або ефективність структурного зрушення [2]. Крім того, особливо слід звернути увагу на ефективність управління структурними зрушеннями і доцільність застосування тих або інших заходів економічної політики. Ефективність структурних зрушень можна визначити як таку зміну пропорцій економічної системи (з такою швидкістю), яка дозволяє планомірно нарощувати ефективність економіки в цілому.

Окрім приведених параметрів оцінки якості структурних зрушень і їх ефективності, важливими є наступні показники [3]:

- 1) використання капіталу (фондовіддача, фондомісткість, вартість основних фондів на одиницю заробітної плати);
- 2) використання трудових ресурсів (продуктивність праці, розмір заробітної плати на одного зайнятого, заробітна плата на одиницю фондів);
- 3) характеризуючі ефективність (енергоємність, матеріаломісткість виробництва);
- 4) характеризуючі технічну забезпеченість економіки (наукомісткість виробництва, як витрати на НДДКР і інновації до загального обсягу інвестицій або випуску, питома вага організацій, які здійснюють інновації в загальному числі організацій, питома вага інноваційних товарів в загальному обсязі відвантажених товарів, питома вага витрат на технологічні інновації в загальному обсязі виробництва);
- 5) чисельність персоналу по секторах і видах діяльності;
- 6) фінансові результати: питома вага збиткових організацій, рентабельність проданих товарів і послуг, рентабельність активів, коефіцієнти поточної і абсолютної ліквідності, забезпеченості власними засобами, автономії.
- 7) інвестиції в основний капітал і по видах діяльності в економіці, валове накопичення і коефіцієнт оновлення основних фондів, структура інвестиційних ресурсів по інституціональних секторах і основному капіталу по економіці.

Для оцінки структурних змін також мають значення наступні показники:

- співвідношення величини фонду виробничого і невиробничого накопичення (структура фонду накопичення);
- споживча місткість економіки;
- коефіцієнт сировини і коефіцієнт інтенсивності структури економіки;
- структура валової доданої вартості.

Узагальнюючу характеристику зміни структури представляє коефіцієнт структурних зрушень:

$$K_{ст.зр.} = \sqrt{\sum \Delta d^2 / n}, \quad (1)$$

де n – кількість підприємств.

Література

---

1. Красильников О. Ю. Структурные сдвиги в экономике / О. Ю. Красильников. — Саратов: Изд-во “Научная книга”, 2000. — 183 с.
2. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Д. Норт. — М.: Фонд экономической книги “Начала”, 1997. — 180 с.
3. Статистичне забезпечення управління економікою: прикладна статистика: Навч. посібник / А. В. Головач, В. Б. Захожай, Н. А. Головач. — К.: КНЕУ, 2005. — 333 с.